

PPE, PPK i PPI | Komentarz kwartalny

CO SŁYCHAĆ W INWESTYCJACH?

Witaj, październiku!

Przed nami ostatni kwartał roku. Jesień rozgościła się już na dobre. O tej porze roku większość z nas z przyjemnością siada w wygodnym fotelu z kubkiem ciepłej herbaty, aby zanurzyć się w ciekawej lekturze. W przerwie między jedną a drugą książką, polecamy Ci nasz najnowszy komentarz kwartalny.

W tym wydaniu:

- opowiemy Ci, co dzieje się na rynkach finansowych,
- wyjaśnimy, co to oznacza dla wyników Twoich inwestycji w programie emerytalnym,
- podpowiadamy również, na co zwrócić uwagę, gdy inwestujemy w tak zmiennym i niepewnym świecie.

Życzymy Ci przyjemnej lektury i pogodnej jesieni!

Informacja reklamowa | październik 2024 r.

English version

Krajobraz rynkowy z lotu ptaka.

Jak to wpływa na wyniki funduszy w Twoim programie emerytalnym.

Inflacja globalnie powoli spada. Prawie cały świat obniża stopy procentowe. W Polsce cięcia stóp spodziewamy się najwcześniej w 2025 roku.

Obniżka stóp procentowych to zwykle pozytywny sygnał dla akcji i obligacji.

- Gdy stopy procentowe spadają, to ceny dotychczas wyemitowanych obligacji rosną. Rosną więc notowania obligacji, które są w portfelach funduszy dłużnych.
- Niższe stopy procentowe to także niższy koszt finansowania działalności firm. Spółki mają więcej pieniędzy w firmowej kasie. Dzięki temu mogą inwestować i szybciej się rozwijać. To przekłada się na wyższe zyski i kurs akcji spółek na giełdzie.

Maleje ryzyko globalnej recesji. Największa gospodarka świata – Stany Zjednoczone – trzyma się mocno. Jej rynek pracy jest silny, a tamtejszy bank centralny odnosi sukcesy w walce z inflacją. Stan gospodarki USA ma znaczący wpływ na światowe rynki finansowe, handel międzynarodowy i globalne łańcuchy dostaw.

Poprawiają się także nastroje konsumentów i konsumentek. Zamiast recesji, w wielu gospodarkach na świecie realizuje się scenariusz „miękkiego lądowania”, czyli stopniowy spadek inflacji w warunkach łagodnego pogorszenia koniunktury. Takie otoczenie pozytywnie wpływa na gospodarkę, rynki akcji i obligacji oraz wyniki funduszy, które na tych rynkach inwestują.

Co to oznacza dla Ciebie i Twoich inwestycji

Żyjemy w świecie pełnym zmienności i niepewności. Naszą codzienność coraz mocniej zaczynają kształtować **megatrendy**. To na przykład sztuczna inteligencja, transformacja energetyczna czy starzenie się społeczeństw.

Trudno przewidzieć, jakie skutki dla gospodarki, rynków finansowych oraz inwestorów i inwesterek indywidualnych będą miały te wydarzenia.

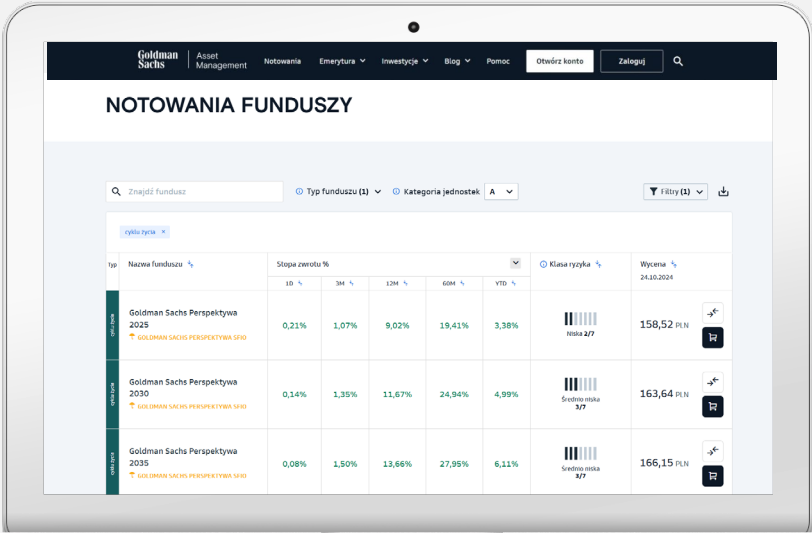
Dlatego dobrze, że w tym złożonym i niełatwym otoczeniu, możesz inwestować poprzez program emerytalny, który administruje dla Ciebie Twój pracodawca, a zarządzamy my – towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

Dzięki temu nie musisz codziennie analizować skomplikowanych danych, obserwować rynków finansowych czy oceniać kondycji spółek. To my wyręczamy Cię z tej niełatwej i czasochłonnej pracy.

Wyniki funduszy

Pierwsze 9 miesięcy 2024 roku upłynęło pod znakiem dodatnich stóp zwrotu funduszy akcji, obligacji i mieszanych.

Wyniki funduszy dostępnych w Twoim programie emerytalnym możesz sprawdzić na naszej stronie internetowej: www.gstfi.pl/notowania-funduszy lub wejść na stronę konkretnego funduszu.

The screenshot displays the 'NOTOWANIA FUNDUSZY' (Fund Returns) page on the Goldman Sachs website. The page features a search bar and filters for fund type and category. A table lists three funds: Goldman Sachs Perspektywa 2025, Goldman Sachs Perspektywa 2030, and Goldman Sachs Perspektywa 2035. Each fund entry includes a risk class indicator (represented by bars) and a price in PLN as of 24.10.2024.

Typ	Nazwa funduszu	Stopa zwrotu %					Klasa ryzyka	Wycena 24.10.2024
		1D	3M	12M	60M	YTD		
Aktywne	Goldman Sachs Perspektywa 2025 ↑ GOLDMAN SACHS PERSPEKTYWA SFD	0,21%	1,07%	9,02%	19,41%	3,38%	158,52 PLN	
Aktywne	Goldman Sachs Perspektywa 2030 ↑ GOLDMAN SACHS PERSPEKTYWA SFD	0,14%	1,35%	11,67%	24,94%	-4,99%	163,64 PLN	
Aktywne	Goldman Sachs Perspektywa 2035 ↑ GOLDMAN SACHS PERSPEKTYWA SFD	0,08%	1,50%	13,66%	27,95%	6,11%	166,15 PLN	

Co nowego?

Koniec roku tuż-tuż. Wykorzystaj limit wpłat na IKE i IKZE oraz PPE.

Czy tego chcesz, czy nie, grudzień zbliża się wielkimi krokami. Pewnie niedługo zaczniesz zastanawiać się, jakim prezentem na gwiazdkę obdarujesz swoich bliskich i przyjaciół. Przygotowując świąteczne podarunki, pomyśl także o prezencie dla siebie.

Co powiesz na taki, dzięki któremu zapewnisz sobie nie tylko **finansowy POWER BANK** na przyszłość ale także **ZAOSZCZĘDZISZ NA PODATKACH?**

To jest możliwe dzięki **składce dodatkowej**, którą możesz odprowadzać w swoim PPE.

- To Twoja składka dobrowolna. Będzie ona **DODATKOWO** zasilać Twój rachunek w PPE.
- Finansujesz ją z **własnego wynagrodzenia**.
- W tym roku do PPE, w ramach składki dodatkowej, możesz wpłacić maksymalnie **35 208 zł**.

W życiu warto mieć plan B. A nawet C.

Dlatego, **oprócz PPE**, możesz także gromadzić dodatkowy kapitał na przyszłość na **indywidualnych kontach emerytalnych IKE i IKZE z funduszami Goldman Sachs**.

Oba konta możesz otworzyć, nawet jeśli uczestniczysz w PPE.

Ile możesz wpłacić na IKE i IKZE w 2024 roku

W tym roku możesz wpłacić:

- na **IKE** – maksymalnie **23 472 zł**.
- Jeśli masz umowę o pracę, w tym roku na **IKZE** możesz wpłacić maksymalnie **9 388,80 zł**.
  - To oznacza, że Twoja maksymalna ulga w rozliczeniu PIT za ten rok może wynieść: **1 127 zł** przy stawce PIT 12% lub **3 004 zł** przy stawce PIT 32%.

Pamiętaj, że niewykorzystane limity wpłat do IKE, IKZE i PPE „nie przechodzą” na kolejny rok.

Nasze kalkulatory emerytalne pomogą Ci zaplanować Twoją finansową przyszłość

Gdy inwestujesz, przydadzą Ci się odpowiednie narzędzia, dzięki którym będziesz mógł lub mogła lepiej zaplanować Twoją finansową przyszłość.

Tu z pomocą przychodzą nasze [kalkulatory emerytalne](#).

To narzędzie, które pomoże Ci:

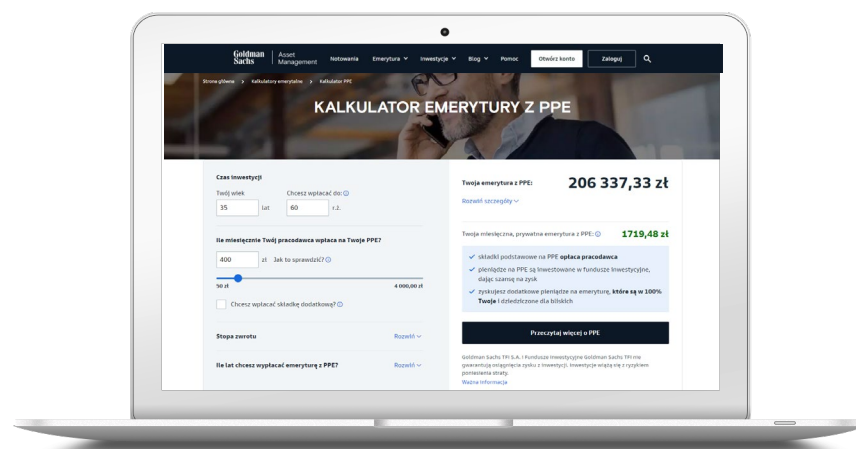
- oszacować Twoją prywatną emeryturę z IKE lub IKZE,
- obliczyć, ile możesz zaoszczędzić na podatku, oraz
- sprawdzić wyniki Twoich potencjalnych inwestycji w nasze fundusze inwestycyjne.

NOWOŚĆ. Do naszych narzędzi ostatnio dołączył także [KALKULATOR PPE](#).

W tym kalkulatorze sprawdzisz:

- jaki kapitał zbudujesz dodatkowo dzięki PPE,
- ile dodatkowo możesz zyskać, gdy będziesz finansować składkę dodatkową.

Po więcej informacji wejdź na naszą stronę internetową: gstfi.pl/kalkulatory.

Słowniczek pojęć, których używamy w komentarzu

DYWERSYFIKACJA

Polega na odpowiednim zróżnicowaniu portfela inwestycyjnego. Lokowanie wszystkich środków w jedną inwestycję wiąże się z dużym ryzykiem. Podzielenie tej kwoty między różne inwestycje zmniejsza ryzyko, w relacji do oczekiwanej stopy zwrotu.

Więcej o dywersyfikacji możesz przeczytać w naszej Akademii Inwestora: [Lekcja 5: Czym jest portfel inwestycyjny.](#)

INFLACJA

To wzrost cen towarów i usług. To oznacza, że za tę samą kwotę pieniędzy możemy kupić mniej niż wcześniej. Inflacja powoduje więc, że wartość pieniądza spada. Na przykład, jeśli rok temu za 100 złotych można było kupić 10 bochenków chleba, a teraz tylko 8, to mamy do czynienia z inflacją.

MEGATRENDY

To długoterminowe, globalne zmiany, które mają ogromny wpływ na nasze życie i gospodarkę. Można je porównać do wielkich prądów oceanicznych, które powoli, ale nieustannie kształtują nasz świat. Jednym z megatrendów jest na przykład cyfryzacja, czyli przenoszenie wielu aspektów życia do świata cyfrowego - od zakupów online po zdalną pracę i edukację.

RECESJA

To przeciwieństwo wzrostu gospodarczego. Polega ona na tym, że tempo rozwoju gospodarczego jest znacznie zahamowane. Oznaką recesji są np. przestoje w produkcji, bo brakuje zamówień albo materiałów, które są potrzebne na jej realizację. Przeciętny obywatel w okresie recesji zaczyna mniej wydawać, przez co spada konsumpcja. Bardzo często spada zatrudnienie. Społeczeństwo ubożeje i spada PKB, czyli Produkt Krajowy Brutto. Ten wskaźnik informuje nas o wartości wszystkich dóbr i usług, które dany kraj wytworzył w określonym czasie. Mierzy więc dobrobyt tego kraju i jego mieszkańców.

Nota prawna

Ten materiał został przygotowany przez Goldman Sachs Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (dalej Goldman Sachs TFI) i jest upowszechniany w celu reklamy lub promocji świadczonych przez nie usług. Goldman Sachs TFI posiada zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie działalności.

Goldman Sachs TFI i Fundusze Inwestycyjne zarządzane przez Goldman Sachs TFI nie gwarantują osiągnięcia celów inwestycyjnych funduszy i subfunduszy ani uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

Inwestycje w Fundusze Inwestycyjne zarządzane przez Goldman Sachs TFI są obciążone ryzykiem inwestycyjnym, a Uczestnik musi liczyć się z istnieniem możliwości utraty części zainwestowanych środków.

Indywidualna stopa zwrotu z inwestycji nie jest tożsama z wynikiem inwestycyjnym Funduszu i jest uzależniona od wartości jednostki uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz od wysokości pobranych opłat manipulacyjnych i należnych podatków. Tabele Opłat znajdują się na stronie www.gstfi.pl.

Informacje o Funduszach Inwestycyjnych zarządzanych przez Goldman Sachs TFI oraz o ich ryzyku inwestycyjnym sporządzone w języku polskim zawarte są w Prospektach Informacyjnych dostępnych w siedzibie Goldman Sachs TFI i na stronie www.gstfi.pl oraz w Kluczowych Informacjach i Informacjach dla klienta alternatywnego funduszu inwestycyjnego dostępnych w siedzibie Goldman Sachs TFI, u Dystrybutorów i na stronie www.gstfi.pl (<https://www.gstfi.pl/informacje-i-dokumenty/dokumenty-funduszy/prospekty-informacyjne>). Informacje odnośnie praw inwestorów sporządzone w języku polskim znajdują się w Prospektach Informacyjnych dostępnych w siedzibie Goldman Sachs TFI u Dystrybutorów i na stronie www.gstfi.pl (<https://www.gstfi.pl/informacje-i-dokumenty/dokumenty-funduszy/prospekty-informacyjne>).

Komentarz rynkowy aktualny na dzień 14.10.2024 r.

Kod nadzoru zgodności: 393575-OTU-2127814

Your Investment Guide

QUARTERLY COMMENTARY FOR PPE, PPI AND PPK PARTICIPANTS

Hello, October!

The last quarter of the year is ahead of us. Autumn has already made itself comfortable. At this time of year, most of us are happy to sit down in a comfortable armchair with a mug of warm tea to immerse ourselves in an interesting read. In between books, we recommend you our latest quarterly commentary.

In this issue:

- we will tell you what is happening in the financial markets,
- we will explain what this means for the performance of your pension plan investments,
- we will also tell you what to pay attention to when investing in such a volatile and uncertain world.

We wish you a pleasant reading and a cheerful autumn!

Marketing Communication | October 2024

Polish version

A bird's eye view of the market landscape.

How does it impact on the performance of funds in your pension plan.

Global inflation is slowly decreasing. Almost the entire world is cutting interest rates. In Poland, rate cuts are not expected until 2025 at the earliest.

An interest rate cut is usually a positive signal for stocks and bonds.

- When interest rates fall, the prices of bonds issued so far rise. So, the quotations of bonds, which are in the portfolios of debt funds, are growing.
- Lower interest rates also mean lower costs of financing business operations. Companies have more cash on hand. This allows them to invest and grow faster. This translates into higher profits and share prices of companies on the stock exchange.

The risk of a global recession is decreasing. The world's largest economy - the United States - is holding strong. Its labour market is strong, and the central bank there has been successful in fighting inflation. The state of the U.S. economy has a significant impact on global financial markets, international trade, and global supply chains.

Consumer sentiment is also improving. Instead of a recession, many economies around the world are experiencing a "soft landing" scenario - a gradual decline in inflation amid a mild economic downturn. Such an environment has a positive impact on the economy, the stock and bond markets, and the performance of funds that invest in these markets.

What this means for you and your investments

We live in a world full of volatility and uncertainty. Our everyday life is increasingly beginning to be shaped by **megatrends**. These are, for example, artificial intelligence, the energy transition, or aging populations.

It is difficult to predict what effects these events will have on the economy, financial markets, and individual investors.

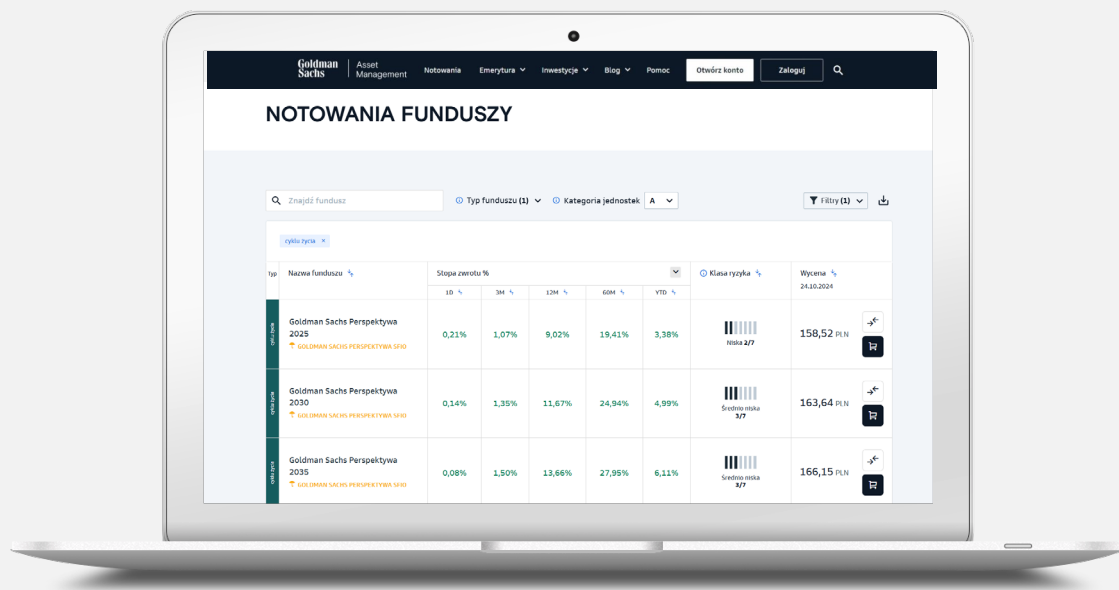
That is why it is good that in this complex and difficult environment, you can invest through a pension scheme that is administered for you by your employer and managed by us – the investment fund company.

Thanks to this, you don't have to analyze complex data, monitor financial markets, or assess the condition of companies every day. We take over this difficult and time-consuming work for you.

Fund Performance

The first nine months of 2024 was marked by positive returns for equity, bond and mixed funds.

You can check the performance of the funds available in your retirement program on our website: www.gstfi.pl/notowania-funduszy or by visiting the specific fund's page.

An aerial photograph of a lush forest. In the upper left, a river flows through the trees. Below the river, a paved road curves through the forest, with a white car driving on it. The lower part of the image shows trees with vibrant autumn foliage in shades of orange, yellow, and red.

What's new?

The end of the year is just around the corner. Take advantage of the contribution limit for IKE, IKZE, and PPE.

Whether you want it or not, December is fast approaching. You'll probably soon start wondering what Christmas gifts you'll give your loved ones and friends. When preparing Christmas gifts for them, also think about a gift for yourself.

How about one that will not only provide you with a **financial POWER BANK** for the future, but also make you **SAVE ON TAXES**?

This is possible thanks to the additional contribution that you can make to your PPE.

- This is your voluntary contribution. It will additionally fund your PPE account.
- You finance it from your own salary.
- This year, you can contribute up to **PLN 35,208** to your PPE as an additional contribution.

In life, it's worth having a Plan B. Or even C.

Therefore, in addition to PPE, you can also accumulate additional capital for the future in individual retirement accounts IKE and IKZE with Goldman Sachs funds.

You can open both accounts even if you participate in PPE.

How much can you contribute to IKE and IKZE in 2024

This year, you can contribute:

- to **IKE** – a maximum of **PLN 23 472**.
- If you have an employment contract, this year you can contribute a maximum of **PLN 9,388.80** to **IKZE**.
  - This means that your maximum tax relief in your PIT settlement for this year can be: **PLN 1,127** at a 12% PIT rate or **PLN 3,004** at a 32% PIT rate.

Remember that unused contribution limits to IKE, IKZE, and PPE do not carry over to the next year.

Our retirement calculators will help you plan your financial future

When you're investing, it's useful to have the right tools so you can or can better plan for your financial future.

This is where our [pension calculators](#) come in handy.

It is a tool that will help you:

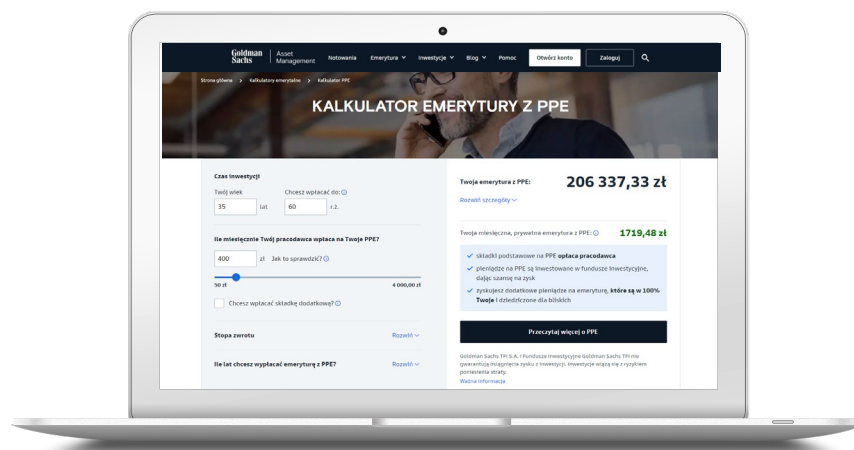
- estimate your private pension from IKE or IKZE,
- calculate how much tax you can save, and
- check the performance of your potential investments in our investment funds.

NEW. The [PPE CALCULATOR](#) has also recently been added to our tools.

In this calculator you will check:

- what capital you will build additionally with PPE,
- how much extra you can gain when you pay the additional premium.

For more information, go to our website: gstfi.pl/kalkulatory.

Glossary of terms we use in the commentary

DIVERSIFICATION

It consists of proper diversification of the investment portfolio. Putting all your money in one investment involves a lot of risk. Splitting of this amount between different investments reduces the risk, relative to the expected rate of return. You can read more about diversification in our Investor Academy: Lesson 5: What is an investment portfolio.

INFLATION

This is an increase in the price of goods and services. This means that for the same amount of money we can buy less than before. Inflation thus causes the value of money to fall. For example, if a year ago you could buy 10 loaves of bread for 100 zlotys, but now you can only buy 8, we are dealing with inflation.

MEGATRENDS

These are long-term, global changes that have a huge impact on our lives and economy. They can be compared to the great ocean currents that are slowly but steadily shaping our world. One of the megatrends, for example, is digitisation, or the transfer of many aspects of life to the digital world - from online shopping to remote work and education.

RECESSION

This is the opposite of economic growth. It involves the fact that the pace of economic development is significantly stunted. A sign of a recession, for example, is production downtime because there is a shortage of orders or materials needed for production. Average citizen, during a recession, begins to spend less, causing consumption to fall. Very often, employment falls. Society is getting poorer and GDP, or Gross Domestic Product, is falling. This indicator tells us the value of all the goods and services that a country has produced over a certain period of time. So it measures the well-being of the country and its people.

Legal notice

This document has been prepared by Goldman Sachs Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (Goldman Sachs TFI) and is of a promotional nature. Goldman Sachs TFI has the permission of the Financial Supervision Commission to operate its business. Rates of return are of a historical nature. Neither Goldman Sachs TFI, nor the fund guarantees that investment objectives will be achieved or that similar returns will be achieved in the future. Investments in the sub-fund carry an investment risk, and participants have to take into account the risk of losing part of the investment. The individual return on investment is not identical with the investment return of the subfund and depends on the share value at the time of its sale and redemption by the sub-fund, and on the amount of collected handling fees and taxes due. Schedules of Fees and Charges are available at www.gstfi.pl. This material is not an informational document required by law. It does not contain sufficient information to make an investment decision. Information about the Investments Funds managed by Goldman Sachs TFI and their investment risks prepared in Polish are included in the Information Prospectuses available at the registered office of Goldman Sachs TFI, at www.gstfi.pl, in the document including key information and Information for Clients of alternative investment fund available in the registered office of Goldman Sachs TFI, from Distributors and at [www.gstfi.pl \(https://www.gstfi.pl/informacje-i-dokumenty/dokumenty-funduszy/prospektyinformacyjne\)](https://www.gstfi.pl/informacje-i-dokumenty/dokumenty-funduszy/prospektyinformacyjne). Information related to Investors rights prepared in Polish are included in the Information Prospectuses available at the registered office of Goldman Sachs TFI, from Distributors and at [www.gstfi.pl \(https://www.gstfi.pl/informacje-i-dokumenty/dokumentyfunduszy/prospekty-informacyjne\)](https://www.gstfi.pl/informacje-i-dokumenty/dokumentyfunduszy/prospekty-informacyjne).

Market commentary current as of 14/10/2024

Compliance code: 393575-OTU-2127814